JAARGANG XVII / 32 (867) 3 FEBRUARI 1940

WEEKBLAD VAN HET NEDERLANDS SYNDICALISTISCH VAKVERBOND
AANGESLOTEN BIJ DE INTERNATIONALE ARBEIDERS-ASSOCIATIE

DE SYNDICALIST

DE VIJANDEN DER REVOLUTIE

KOMT UIT DEZE OORLOG AUTOMATISCH REVOLUTIE VOORT?

Dat het socialisme niet kan voortkomen uit een hervorming der kapitalistische orde door een samenwerking der kapitalistische ondernemers met de vakorganisaties der arbeiders, is afdoende gebleken. Evenmin kan het socialisme als vrucht van sociaal-democratische wetgeverij in de parlementen worden tot stand gebracht. Het socialisme zal dus niet anders verwezenlijkt kunnen worden dan door middel van een sociale revolutie, of liever: door middel van een revolutionnaire ontwikkeling in een reeks van revoluties. Zekere hindernissen zullen met geweld uit de weg geruimd moeten worden alvorens een verdere ontwikkeling der maatschappij mogelijk wordt.

Maar zal de revolutie automatisch uit de huidige oorlog voortkomen? Vele socialisten en revolutionnairen hebben dat jaren lang geloofd. Maar juist de allerlaatste internationale gebeurtenissen bewijzen, dat dit geloof even onjuist is als ieder ander geloof in automatische ontwikkelingen. Het is slechts een kinderlijke verwachting, zoals iedere verwachting, waaraan slechts vrome wensen ten grondslag liggen.

Ook de grote kapitalistische monopolisten der wereld denken over de ontwikkeling na en zien eveneens de samenhang tussen de grote gebeurtenissen. in het algemeen beschouwd is hel volkomen juist, dat een oorlog gewoonlijk revolutionnaire onrust te weeg brengt, vooral in de staten, die de nederlaag hebben geleden. Ook zonder aan een beslissende overwinning te denken, zo staat het toch vast, dat in het algemeen de bevolkingen van dictatoriaal geregeerde staten, wanneer het met de oorlog mis begint te lopen, tot opstand geneigd zijn. In zoverre is de revolutionnaire verwachting gerechtvaardigd.

Het fascisme in zijn verschillende vormen is een poging om het monopolistische kapitalisme te consolideren en staat bovendien in verband met de imperialistische tendenzen van de slecht weggekomen, „hongerige" imperialistische staten. Maar de engelse en franse groot-kapitalisten hebben sedert jaren zeer juist ingezien, dat het fascisme door zijn wreed en alles onderdrukkend optreden nieuwe kansen geeft aan de sociale revolutie. Daarom wensen Chamberlain & Co. thans wel de val van het Derde Rijk, maar Duitsland moet daarbij niet zodanig in beroering worden gebracht, dat er een revolutionnaire golf opkomt, die voor Europa gevaarlijk zou kunnen worden, d.w.z, gevaarlijk voor de monopolisten, de heersers in alle andere europese staten.

Op grond van deze overwegingen heeft het engelse imperialisme zich ten opzichte van de spaanse oorlog indirect met de fascistische mogendheden verbonden. Het was er daarbij om begonnen een revolutionnaire haard te verstikken. Dat was een gemeenschappelijk belang van de fascistische èn van de democratische imperialisten. Eerst moest de spaanse revolutie van de baan zijn vóór zij elkander te lijf konden gaan. Engeland vond het gevaarlijk, de waarschijnlijk onvermijdelijke europese oorlog uit het spaanse conflict te laten voortvloeien, want dan zou de kiem der revolutie van begin af aan en nog wel aan de zijde der westelijke mogendheden aanwezig zijn geweest. Dat moest vermeden worden. Aldus besloot het engelse imperialisme en de socialist Blum nam de verantwoording op zich voor de uitvoering van deze politiek. Hij werd de vader der „non-interventie". Intussen werd de oorlog onvermijdelijk, maar het is volkomen duidelijk, dat de westelijke mogendheden geen onvoorzichtigheden willen begaan. Misschien kan door handige combinaties van militaire en diplomatieke druk alles zo worden gedraaid en geregeld, dat het nazi-regime ten val wordt gebracht en er een nieuwe regering aan het bewind wordt gebracht, waarmede onderhandeld kan worden **zonder** dat er in Duitsland de chaos ontstaat, waaruit onvermijdelijk een revolutie zou worden geboren. Dat is de gedachte, die Chamberlain en Daladier beheerst. De stromannen voor de komende duitse regering staan al achter de coulissen: Brünning, Braun, Strasser, enz.

De westelijke mogendheden zijn er dus krampachtig op uit, het gevaar van een sociaal-revolutionnaire ontwikkeling te voorkomen. In het oosten bevindt zich een tweede macht tegen een revolutie in Duitsland: **Stalin!**

Zeer terecht wordt in een duitse anti-fascistische brochure over het doel van de oorlog gezegd:

> En dan verheft zich dreigend de vraag, wat de houding van Stalin zal zijn op het ogenblik dat het duitse volk in opstand komt. Er valt in het geheel niet aan te twijfelen, of Stalin zal pogen de revolutionnering van Duitsland te verhinderen, want zeer zeker staat voor hem te vrezen, dat het vuur van een duitse revolutie ook naar zijn machtsgebied zal overslaan en zijn heerschappij in gevaar zal brengen.

Deze vrees heeft ook reeds een rol gespeeld in de contra-revolutionnaire werkzaamheid der tsjeka en van de russische diplomaten in Spanje. Ook het anti-fascistische tijdschrift Sozialistische Warte wijst op dit verband en wel in haar nummer van 6 October 1939:

> Een sociale revolutie (in Duitsland) zou misschien het signaal kunnen worden voor revolutionnaire bewegingen in Rusland. Daarom zal Stalin waarschijnlijk de voorkeur geven aan de bolsjewisering van Duitsland langs een omweg, namelijk met gebruikmaking van het bestaande nazi-apparaat zonder opstand der revolutionnaire massa's. En de medewerking der nazi's aan deze opzet, die uit vrees anders in de oorlog het onderspit te zuilen delven, wel gedwongen zijn, zijn voorwaarden te aanvaarden, zou hem daarbij uitstekend te pas komen.

In dit licht kan ook het nazi-„communistische" pact worden gezien. Reeds werden manifesten met het verslag van een rede van Molotof door duitse vliegtuigen over Parijs uitgestrooid. De bolsjewisering van Duitsland door de samenwerking van stalinisten en nazi's is volstrekt niet ondenkbaar, en zij zou voor Stalin van bijzondere betekenis zijn. Maar vanuit het standpunt van de belangen der arbeidende massa's kan men slechts onderstrepen wat de Sozialistische Warte verder nog in dit verband zegt:

> Op ons, duitse socialisten in het bijzonder, rust de taak .... duidelijk te doen begrijpen, dat een onder dictatuur van Stalin staand Duitsland niet ons doel kan zijn, daar het iedere mogelijkheid ondermijnt, een Duitsland op te bouwen volgens de idealen van vrijheid en gerechtigheid, die de wezenlijke inhoud van het socialisme uitmaken.

Wij willen de revolutie als middel tot verwezenlijking van het socialisme, d.w.z. van sociale gerechtigheid in vrijheid. Door de arbeiders zelf, zoals de arbeiders in Spanje gepoogd hebben het te doen. in deze strijd zou de **duitse revolutie** een bijzondere, een Europa bevruchtende rol spelen. Maar de vijanden dezer revolutie zijn de imperialisten in het westen en Moskou: het nieuwe imperialisme in het oosten.

Wat is hier de uitweg? Deze kan slechts liggen in het verbond van de arbeidersbeweging in West-Europa met de duitse revolutie. De internationale gemeenschappelijke belangen van de duitse en de west-europese arbeiders moet in het volle licht worden gesteld; met de strijd tegen het kapitalisme in zijn volle omvang moet ernst worden gemaakt. In Rusland bestaat geen arbeidersbeweging en kan er onmiddellijk ook geen ontstaan. In Duitsland evenwel zal de arbeidersbeweging gedurende de oorlog weer geboren worden — hopelijk beter georiënteerd dan voorheen. In de west-europese landen bestaat de arbeidersbeweging nog. Dat de Chamberlains & Co., in plaats van openlijk imperialistisch te zijn, over anti-fascistische oorlogsdoelen praten, is een concessie aan de arbeiders, die zij anders niet voor zich zouden kunnen winnen. Bovendien is het een concessie aan de middelpuntvliedende krachten van het engelse wereldrijk, aan de om zelfbeschikkingsrecht vragende koloniale volken, de Indiërs, enz., die het uur om hun eisen met groter kracht te stellen, terecht gekomen achten.

Het enige heil, de enig mogelijke ondersteuning van de duitse revolutie kan slechts bestaan in een solidaire houding der arbeidersklasse in de overige europese landen, met name in Engeland en Frankrijk. Hier alleen liggen de krachten en mogelijkheden van een voorwaarts schrijdende sociale ontwikkeling voor ons gehele werelddeel. Van node is arbeiders-internationalisme, het loslaten door de arbeidersbeweging in West-Europa van het tot dusverre gehuldigde reformisme, dat in werkelijkheid slechts conformisme, het samengaan met de klassetegenstander, was. Dan kan uit de oorlog de revolutie voortkomen en ook buiten de thans fascistische landen weerklank vinden. Een socialistisch vernieuwde arbeidersbeweging in West-Europa, die haar huidige reformistische passiviteit overwint, haar boeien verbreekt in een practische samenwerking tussen de arbeiders van Duitsland en van West-Europa voor de vrede, d.w.z. voor het constructief, socialistisch en federalistisch veroveren en organiseren van de vrede - - zij kan zelfs de vastgelopen Russische Revolutie weer op gang brengen en Stalins autocratie doen wankelen.

Wij hebben bovenstaand artikel vertaald uit de S.R.-Korrespondenz, uitgegeven door onze duitse kameraden van de DAS. Wij kunnen 'het geheel onderschrijven: het doel van de arbeidersbeweging kan slechts zijn, de bestaande „orde" ten val te brengen en door een socialistische te vervangen, de enige „orde", die orde is en de vraagstukken van werkloosheid, armoede en oorlog kan oplossen. Er vloeit ook uit voort, dat de arbeidersklasse haar taak en haar belangen verwaarloost door partij te kiezen voor enig imperialisme en zijn oorlog, hetzij zoals de tweede internationale en — tot 1 September 1939 — de derde internationale voor het engels-franse imperialisme, hetzij — zoals thans — de stalinisten voor het russisch-duitse imperialisme.

Er is inderdaad geen andere uitweg uit de huidige misère en tot de vrijheid, dan een sociale revolutie in Duitsland. Daarop zal dan ook het nederlandse volk zich moeten voorbereiden en instellen. De sociaal-democraten verklaren zich voorstanders van een revolutie in Duitsland. Wel zijn zij principieel tegen revolutie in democratische landen, maar zij aanvaarden die in totalitaire staten. Op zichzelf is dat van democratisch standpunt niet onlogisch. Maar wat moet er nu uit de duitse revolutie naar hun mening geboren worden? Alleen maar een burgerlijke democratie met handhaving van het kapitalisme, van de macht der pruisische jonkers en industriebaronnen? Maar dan zou alle ellende van voren af aan beginnen! Zo'n „revolutie" hebben wij ook in 1918-'19 gehad. Wanneer de sociaal-democratie in 1940 gedwongen is voor Duitsland alsnog de revolutie te aanvaarden, dan alleen doordien zij in 1919 de sociale revolutie in dat land in bloed heeft gesmoord!

Men kan zeggen: het duitse volk moet maar bij vrije democratische stemming uitmaken, wat het wil. Maar een revolutie is iets ander dan een gang naar de stembus. Het volk mag niet halt houden voor de macht der kapitalisten, indien het een regime ten val wil brengen, dat ten slotte daarop steunt. Het zal dit ook niet doen. Evenmin zal de revolutie halt houden aan de grens.

Wie de val wil van het nationaal-„socialisme" door een revolutie, die moet ook de revolutie in eigen land aanvaarden tegen het nationale kapitalisme, dat zich trouwens steeds meer in totalitaire geest ontwikkelt. Het standpunt: revolutie aan de andere kant van de grens, maar niet bij ons, is onhoudbaar. — Red.

IN VEENHUIZEN

Men bericht ons, dat de dienstweigeraars in Veenhuizen tijdens de abnormale felle koude niet meer dan twee dekens kregen. Ook de verstrekte hoeveelheid brandstof was zeer gering. Bij het verplichte „luchten", twee maal per dag, mochten zij geen extra kledingstuk aantrekken en ook geen papier of stro in de klompen dragen.

Wie kan nadere inlichtingen verschaffen? Kam. R. Hooijberg misschien, die 1 Februari uit Veenhuizen vertrekt? Alleen onze protesten tegen dergelijke behandeling kunnen **de** d.w.-ers beschermen.

DE VAKBEWEGING

OPKOMST

Meer dan een halve eeuw geleden was er armoede, veel armoede, en vooral 's winters veel werkloosheid. De boerenarbeiders waren dan nog voor een paar kwartjes per dag bij de boer te dorsen, maar de ticheljongens, grondwerkers, havenarbeiders enz., namen een zak onder de arm en schooiden uren in de omtrek bij de boeren om voedsel. Toen kwamen Domela Nieuwenhuis en anderen de boer op, met een nieuw evangelie — het socialisme —. Ik weet nog heel goed welk een indruk dit op mij zelf maakte. Ik was reeds begonnen te denken over het christelijke evangelie. Ik kon het maar niet voor mekaar boksen, dat wij zo in armoede moesten leven en anderen zo in weelde, terwijl wij allen kinderen van één liefhebbende vader zouden zijn. De eerste socialistische vergadering die ik bijwoonde, was mij voldoende duidelijk. De mensen bestalen mekaar. De aarde was er voor allen, maar een klein deel van de mensen had met list en geweld zich meester gemaakt van de grond en het grote deel der mensheid tot slaaf gemaakt en tot armoede verwezen. Het verhaaltje van een liefhebbende vader viel toen zo bij mij weg. Het socialisme — de kameraadschap, de verbroedering van het arme volk — zou redding brengen.

Bij mij sloeg het diep in, omdat ik reeds lang over deze wanverhouding had gepiekerd, maar nog geen uitweg had gevonden. De verkondiging van het socialisme greep ook de massa aan, maar velen hadden nog nooit iets gezocht, nog nooit over eigen ellende-leven nagedacht. Dat kan men hieraan weten: als wij in optocht naar een vergadering of meeting gingen, en de rijken zaten achter de spiegelruiten ons aan te kijken, dan sprongen er heel vaak uit de massa weg en met de vuisten tegen de ramen riepen ze dan: „Heden zit je er nog, uitbuiters, maar morgen wij!"

Dat heb ik nooit gedaan, zó bekeek ik de zaak niet, ik wilde niet de rollen even omkeren, ik wilde van begin af onze rechten en voor allen geluk op aarde. De rijke boeren en grondbezitters, die die beweging niet zo konden laten passeren, dreigden, om ons bang te maken, dat ze er van door zouden gaan en ons geheel aan de honger prijs zouden geven. Domela kon daar altijd leuk op antwoorden. Hij zei dan kalm: „Laat de heren morgenvroeg met de eerste trein of per schip maar vertrekken, naar Afrika of Australië, ze laten jullie de grond en arbeidsmiddelen liggen."

Dat stond mij altijd aan. Ik begreep al zeer goed, dat wij geen parasieten nodig hadden en het werk zelf moesten doen. *

En dit gezegde — geliefd gezegde — van Domela Nieuwenhuis moeten we bij onze verdere bespreking en overdenkingen goed in de gaten houden. We vinden dat heden nog terug in de syndicalistische vakorganisatie. Laat ze maar gaan, al de bezitters, laat ze al hun geld maar meenemen, de grond en arbeidsmiddelen zullen ze ons moeten laten.

Nu ben ik geen vakorganisatieman, ik stel mij geen partij, mijn bespreking is objectief, maar ik meen toch te weten dat op het congres van het NSV. is besloten, de organisatie voldoende in te richten op productie- en distributieovername. Voor meer dan een halve eeuw heeft Domela dit zaadje in ons land gezaaid en wie weet of de kapitalistische oorlogen er niet spoedig toe leiden om in te grijpen. In 1917 hadden wij, als bootwerkers in de haven van Delfzijl, het op een haar na klaar. Wij hadden onze patroons uitgeschakeld en we hadden een accoord met Flensburger reederijen, en ik had een stuwadoorsvergunning van de regering. We hadden een vertegenwoordiger van de duitse rederijen en die zou even een contractje tekenen, toen de cargardoors en importeurs uit de provincie een aanval op hem deden, hem meenamen en bij Nieuwe Schans over de duitse grens brachten.

Daarmede nu is niet gezegd dat de patroons — als de arbeiders willen — het morgen nog weer zullen winnen!

We keren echter tot onze oorspronkelijke beschouwing terug.

Dit zaad dus, door Domela gezaaid, heeft vrij zeker ook reeds in het begin geleid tot het ontstaan van de vakorganisatie. Men wilde direct practische resultaten en de massageest sloeg zó hoog op, dat ook zij, die dieper gingen, begonnen te denken: Als het zo doorloopt, dan zijn de dagen van het kapitalisme geteld en dan moeten wij de gehele productieregeling over kunnen nemen.

De socialistische beweging bracht dus al spoedig in ons land de vakorganisatie, in 1894 werd reeds het NAS. opgericht. In Engeland ging dit een beetje anders, daar kwam men eerst tot organisatie op economisch terrein. In de staatsromans vinden we reeds een scherp begin. Thomas Morus, die op 6 Juli 1535 zijn hoofd onder de valbijl liet, omdat hij Hendrik VIII niet wilde erkennen als opperhoofd van de kerk, heeft in zijn Utopia reeds de gemeenschap van de productie ontwikkeld. En een Winstanley riep reeds de gravers op in:

> O, gij landvolk fier, staat óp nu, staat óp nu,
> Verdedig 't woeste land, dat is in heersers hand,
> Uw arbeid wordt veracht — en gij tot schand gebracht,
> Staat óp nu, staat óp nu.

De vrijheidsgedachte speelde ook reeds een grote rol, maar zoals ik boven gezegd heb, velen hadden nog zelf niet nagedacht en een eigen gedachte gevormd. De vooraanstaanden, die meenden door middel van de vakorganisatie de productie- en distributieovername te moeten voorbereiden, namen ook aan dat de loonstrijd het werk van de vakorganisatie moest zijn. Het ging in een snel tempo, omdat de socialistische geest — waarin de massa

geloofde — kracht bijzette. Of de vakorganisatie vertegenwoordigd was of niet, de strijd voor betere l vensvoorwaarden ging er om door. Als er 'n groep was, ging het met een groep, was het 'n enkel individu, dan ging het individueel. De knecht en meiden, bij de boeren, vroegen individueel evengoed loonsverhoging als een groep arbeiders in de fabriek.
En als zodanig gingen ook de leiders van de vakorganisatie uit die dagen zich niet bezondigen om de leden tot nullen te reduceren.
Wij hebben het NAS. gekend met Van Erkel, Van Zomeren, Kolthek, Lansink Sr. enz.; in 1910 gaf het NAS. nog een brochure uit met als eis: „dat men goederen voortbrengt met het doel om de mensen in staat te stellen hun behoeften te bevredigen."
En de schrijver gevoelde toen reeds een zekere zwakheid, want hij laat er direct op volgen: Wij hebben echter gezien, dat dit tegenwoordig niet het geval is. Wij hebben gezien dat de arbeiders werken om het loon, dat het hun onverschillig is welk werk ze verrichten.....
Wij zien nu, dat de arbeid voor het grootste deel op oorlog is ingesteld, op moord, doodslag en vernieling. Dat is een verschrikkelijke achteruitgang! En nu zijn er honderden meningen over. De socialistische geestdrift, die voor vijftig jaren terug zoveel leven en opstand bracht, is geluwd; uit het volk verdwenen. Heeft de vakorganisatie of hebben de leiders dat gedaan? Of kon de socialistische gedachte zich niet verder in het nieuwe geslacht voortplanten, omdat het bij de ouden te veel aan de buitenkant bleef hangen?
Alles is in alles en ik zal er geen oordeel over uitspreken. Wel weet ik voor mij zelf dat ik steeds mijn weg gegaan ben en gezegd heb: doet wat ge wilt, maar dwing mij niet tot dit of dat. Wil de massa slaaf zijn, goed, maar ik wil dat dan nog niet. En omdat de massa niet tot zelfdenken kon komen en weer in berusting terugviel, hebben uit dezelfde socialistische beweging personen zich opgewerkt als uitbuiters, als geraffineerde ondernemers en ook als leiders, die weer met die ondernemers samenwerken om opnieuw de arbeiders te knechten.
Daar kom ik op terug. R. T.

ZAANS BUURPRAATJE

„En waarom zullen wij treuren,
De bajes is zo groot.
Van voren met twee deuren,
Van acht'ren loopt ie dood.
En waarom zullen wij....."

—- Goeie morgen buurvrouw. Wel wel, wat ben jij weer vrolijk. Ik begrijp eigenlijk niet, hoe je nog lust hebt om te zingen. Als je dagelijks de berichten in de kranten leest over de internationale toestand en als je naar de nieuwsberichten van de radio luistert, nou, dan krijg je meer lust om te huilen.
—- O, maar dat is nou ook juist precies waar ik niet naar luister. Ik wil dat gezwam niet in mijn kamer hebben, ook niet om de kinderen. Zolang ik door de radio niets anders te horen krijg dan ooriogsberichten en soldatenliedjes, zet ik hem af. En ook de dagbladen lees ik maar vluchtig. Ik heb bovendien wel wat anders te doen. Ik ben aan de schoonmaak, weet je.
—- Aan de schoonmaak, nu al? Daar ben je ook vroeg mee zeg. En dat nog wel met die kou.
—- Ja, ik moet wel hè. Moet je horen. Ik heb een plan. Ik vertel het alleen nog maar aan jou, want het is eigenlijk nog een geheim. Luister. Mijn plan is, de mensen te gaan opwekken om dienst te weigeren.
—- Hè, wat zeg je? Je gaat opwekken tot dienstweigeren? En dat zeg je maar zo of je een avondje uit gaat. Nou, jij springt ook van de hak op de tak. Je had het immers over de schoonmaak. Wat heeft de schoonmaak nu met dienstweigeren te maken, dat moet je mij eens vertellen. Bovendien, je mag wel voorzichtig zijn met je staatsgevaarlijke praat. Je verraaier slaapt niet, hoor! Je zit zo in de gevangenis.
—- Nou, dat is het hem juist. Daar reken ik natuurlijk ook op en vandaar die schoonmaak zo vroeg. Want je begrijpt, als ze mij in de bak stoppen — en dat doen ze — dan moet iemand anders mijn taak hier in huis overnemen. En als dan de schoonmaak achter de rug is, wat?
—- Je schijnt er nogal zeker van te zijn, dat de vrouwen hier staan te dringen om je taak over te nemen, als ze jou, als zijnde staatsgevaarlijk, van regeringswege een poosje gratis logies verschaffen in een van de water-en-brood-hotels, zonder zon en frisse lucht.
—- Maar natuurlijk ben ik daar zeker van! Denk jij nu, dat hier in de anti-militaristische Zaanstreek de vrouwen zo weinig solidair zouden zijn, dat ze mijn gezin in bovengenoemd geval aan zijn lot over zouden laten? Nee, daar ben ik nu geen ogenblik bang voor. Dat komt voor elkaar.
—- Nou, ik hoop voor je, dat je gelijk hebt. Ik ben ook tegen het militarisme, maar ik zou je toch lekker bedanken, om te doen als jij. Ik denk aan mijn kinderen!
—- Juist, en ik denk ook aan mijn kinderen. Maar ook aan de kinderen van andere moeders. Daarom acht ik het dan ook mijn plicht, overal waar ik de kans krijg er op te wijzen, hoe misdadig het van ons moeders eigenlijk is, om onze kinderen door onze tegenstanders, de militaristen, te laten misbruiken. En dat niet onze minderjarige kinderen, maar wij eigenlijk dienst zouden moeten weigeren.
—- Alles goed en wel buurvrouw, maar het hemd is nader dan de rok. Mijn oudste is een meisje en mijn jongste behoeft nog lang niet onder dienst, gelukkig. En verder zullen wij dan maar hopen, dat Nederland buiten de oorlog blijft. Jij, je maakt je veel te druk mens. Je moet soms vrouwen van gemobiliseerden maar eens horen. Er zijn er, die het veel beter hebben gekregen nu hun man onder dienst is. Die zullen jou heus niet dankbaar zijn voor je bemoeiing. En je kinderen gaan ze ook niet verzorgen, reken daar maar niet op.
— Dat weet ik buurvrouw en van hen verwacht ik ook niets. Maar gelukkig zijn er ook andere vrouwen. Ach neen, ik weet het wel, hun aantal is nog niet groot. Maar het gaat niet om de kwantiteit, doch om de kwaliteit. Straks zal men mij mijn vrijheid ontnemen. Dan komen er misschien maar tien anderen, die bereid zijn mijn taak over te nemen. En ook die zal men wellicht opsluiten. En daarachter zal er misschien maar een honderdtal staan. Maar zo zullen wij groeien, dag aan dag, tot het aantal dienstweigerende vrouwen niet meer te tellen zal zijn. En dan zal het vrede zijn.
En zie hier eens buurvrouw, in De Syndicalist. Een hele lijst van dienstweigeraars. Voor ons moeders, om trots op te zijn, wat? Want weet je, deze mensen namen het voor onze kinderen op. Dappere kerels zijn dat! Alle respect voor hen. Die hebben niet geredeneerd: 't hemd is nader dan de rok. Die wisten slechts dat ze niet in staat waren hun medemens te doden. Hun geweten verbood hun dat. Toen zijn ze opgesloten. En zouden we hen dan alleen laten staan in hun strijd tegen het barbarisme? Ik ben één van hen en vrees ook de gevangenis niet. Trouwens, ik brand reeds lang van verlangen om die heren rechters eens te vertellen, dat ik eens en vooral weiger mijn jongens af te staan aan de staat, die moordenaars van hen zou willen maken. Zeggen en schrijven zal ik het: Mijn jongens krijgen ze nooit! Mij kunnen ze dan mijn vrijheid ontnemen, zeker. Maar de geest, buurvrouw, die sluit men niet op. Die gaat door kerkermuren heen.
Een prettig idee is het natuurlijk niet. Ik bleef liever thuis dan in zo'n cel. En dan met die kou. Maar die anderen dan, denk ik dan. Weet je buurvrouw, het wordt me soms wel eens te machtig, als ik die lijst van dienstweigeraars aanzie en als ik dan bedenk, dat er twee ex-partijgenoten van mij in de regering zitten, die dus mede schuldig zijn aan de dictatuurdaad om mensen, wier geweten hun zegt dat zij niet doden mogen, van hun vrijheid te beroven. Dan zie ik de man voor mij, die zich slechts anti-militarist noemde, toen dit nog tot de goede toon behoorde en die slechts van „dappere ongehoorzaamheid" sprak, toen daar nog geen moed voor nodig was. En dan word ik bijna onpasselijk. Maar laat ik mijn goede bui niet laten bederven door dergelijke herinneringen. Mijn kinderen krijgen deze heren toch niet, dat staat vast. Maar neem mij niet kwalijk buurvrouw, ik ga weer opschieten. Zo komt er niets van de schoonmaak terecht. Dag hoor! Zingend af:

Vrijheid voor het geweten,
Weg met de soldaterij.
De wapens weggesmeten,
Vrijheid voor het geweten,
De dienstweigeraars vrij!

CO BURGERJON—LIJESEN.

JAARVERGADERING SIC.

Op Woensdag 14 Februari a.s., 8 uur n.m. houdt de Syndicalistische Inkoop-Coöperatie te Amsterdam haar Jaarvergadering in gebouw De Leeuw. Agenda: Verslagen Secretaris en Penningmeester, Beleid Bestuur, Kolenleverantie en Rondvraag.
Het Bestuur.

ONS TIENDE CONGRES
6 EN 7 APRIL 1940

CANDIDAATSTELLING

Ons wordt medegedeeld, dat kam. G. van der Wal Jr. geen candidatuur voor het NSV.-bestuur aanvaardt, zodat zijn naam van de lijst moet worden geschrapt.

Voor eerste secretaris en voor redacteur zijn nog steeds geen candidaten ingekomen.

BESTUURSVERKIEZING NSV.

Wij ontvingen de volgende brief:

Waarde Redacteur,
Ondanks het feit dat u in De Syndicalist van 20 Januari j.l. er de aandacht op vestigde, dat organisaties die candidaten stelden er zich van dienen te vergewissen, of de gestelden een candidatuur aanvaarden, heb ik van de organisaties die mij te Haarlem candidaat stelden, voor de functie van commissaris, generlei aanvrage ontvangen. Had mij een zodanig verzoek en op tijd bereikt, dan had ik hen bericht, dat ik mij had doen candidateren voor de functie van voorzitter en een candidatuur voor commissaris moeilijk zou kunnen aanvaarden. Mijn opvatting is dat ÉÉN persoon maar voor ÉÉN functie candidaat gesteld kan worden en ik dus verplicht zou zijn die candidatuur niet te aanvaarden. Daarover schijnt verschil van mening te bestaan, doch aangenomen dat het wel kan, waar is dan de grens?
Nog steeds is in de vacatures van redacteur en eerste secretaris niet voorzien. Nu kunnen anderen menen, dat Jansen of Pietersen, die beide reeds candidaat gesteld zijn voor commissaris, met succes de functie van redacteur of eerste secretaris kunnen vervullen, zodat zij ook voor die functie candidaat worden gesteld. Zo zou het dus mogelijk zijn dat één persoon voor twee, ja zelfs voor drie of vier functies candidaat gesteld kan worden.
Met deze zienswijze ga ik niet accoord, tenzij men mij aantoont dat zo iets heel wel mogelijk is. Maar zelfs al is het mogelijk, dan rijst de vraag of het billijk is ten aanzien van die candidaten die maar voor één functie zijn gecandidateerd.
Gesteld dat Jansen of Pietersen voor meer dan één functie is gecandidateerd, dan is het zeer waarschijnlijk, dat de leden aldus gaan redeneren: secretaris? neen, wel voor commissaris; voor voorzitter?, ja, heel wel geschikt. Wat een keuze in vergelijking met die candidaat, gesteld voor één functie. Zo iemand krijgt om in het NSV.-bestuur te worden" benoemd, maar één kans. Is dat billijk?
Welnu, redacteur, gaarne zou ik dan ook uw oordeel in deze willen vernemen, opdat het mij en anderen duidelijk wordt, dat met deze gang van zaken niets en niemand in het gedrang komt.
met kam. groet
JOH. NIEUWENHUYSE.

P.S. De afd. Transport Amsterdam steunt de candidatuur van Ben Schuur, candidaat gesteld voor de functie van commissaris door Metaal Amsterdam. Wij hebben P. Wiegman verzocht een candidatuur voor de functie van redacteur te aanvaarden, doch hij kon ons nog geen definitief antwoord geven.

Inzender vraagt mijn mening. Welnu, m.i. moet 'het mogelijk zijn, dat iemand in meer dan één vacature candidaat wordt gesteld. Waarom? Om de juiste mensen in het bestuur te krijgen. Stel de overgrote meerderheid is het erover eens, dat de kam. A. en B. beiden in het NSV.-bestuur thuis horen. Maar de een vindt A. de beste voorzitter, de ander B. Worden zij nu alleen als voorzitter candidaat gesteld, dan kan er maar één van de twee in het bestuur komen. Stel dat de afdelingen van SAS. Den Haag gaarne kam. Jansen aldaar in het NSV.-bestuur willen hebben en liefst als voorzitter. Een meerderheid in het NSV. wil wel de candidaat uit Den Haag in het bestuur kiezen, maar wenst een andere voorzitter. Dan komt hij er dus helemaal niet in, wanneer hij als voorzitter candidaat wordt gesteld en stelt men hem als commissaris candidaat, dan heeft hij de **kans** niet om voorzitter te worden. Maar kam. J. N. heeft gelijk dat er bezwaren aan verbonden zijn. Iemand kan in twee functies worden benoemd en dan moet er weer een stemming gehouden worden. Dat bezwaar doet zich ook voor, wanneer bijv. een niet aftredende tweede voorzitter, tweede secretaris of tweede penningmeester tot eerste voorzitter, secretaris of penningmeester wordt gekozen. Iemands „kansen" stijgen m.i. niet door hem te candidateren voor meer dan één plaats. De stemmen worden niet bijeengeteld en iemand kan maar één functie aanvaarden. Ik vrees juist, dat de kans vermindert. Want als iemand candidaat is voor voorzitter en commissaris, dan zullen in de practijk velen die op hem stemmen in de vacature-voorzitter hem — m.i. **ten onrechte** — niet hun stem geven als commissaris. Zij gaan er dan vanuit alsof hij al voorzitter is, en op die wijze is de kans groot, dat hij in geen der beide vacatures een meerderheid krijgt. Juist is het m.i. alleen indien men iedere vacature afzonderlijk beschouwt en er vanuit gaat, dat de candidaat die men wenst, in de andere vacature **niet** wordt gekozen. Al deze bezwaren vervallen indien men de stemmingen een voor een zou kunnen houden, bijv. op het congres. Dan zou men toch ook een candidaat, die geen meerderheid kreeg als voorzitter, voor een volgende functie candidaat kunnen stellen. Ook dan zullen kameraden, die eerst op hem stemden als voorzitter, daarna nogmaals hun stem op hem uitbrengen.
Intussen is iedere candidaat vrij zich voor de ene vacature wel en voor de andere niet beschikbaar te stellen en voor iedere vacature aparte candidaten is v/el zo eenvoudig. In ieder geval lijkt het mij ongewenst dezelfde persoon candidaat te stellen in twee of drie verschillende vacatures voor commissaris, want dan zullen de op hem uit te brengen stemmen zeker verdeeld worden. Men ziet: je zou over dit onderwerp een hele brochure kunnen schrijven. Red.
P.S. Naar aanleiding van een ingekomen brief wil ik wijzen op een misverstand, dat blijkt te bestaan. De aftredende commissaris Madlener is tweede voorzitter van het NSV. Wordt nu de kameraad die in zijn vacature gekozen wordt ook automatisch tweede voorzitter? Neen! Die wijst het nieuwe bestuur zelf uit zijn midden aan en het is daarin geheel vrij. De J.

CRITISCHE NOTITIES
IEPENDAALSE LESSEN

Het SAS. Amsterdam organiseerde een ontwikkelingsbijeenkomst, waar het woord werd gevoerd door Willem van lependaal.
Op zichzelf is dit natuurlijk niets bijzonders. Maar wèl bijzonder was het feit, dat Van lependaal het wist klaar te spelen een niet eenvoudig onderwerp te behandelen op een manier, die bewondering en respect afdwingt. Wat toch was het geval?
Hier sprak een jongen uit het volk in de taal van het volk. Bovendien kruidde hij zijn betoog met gezonde, onvervalste volkshumor, die hem de hele avond niet in de steek liet en de luisteraars aan zijn lippen deed hangen. En dit is toch we! buitengewoon belangrijk. Want als ik het goed zie, is een grote fout in de door onze bev/eging gevoerde propaganda, dat te weinig rekening wordt gehouden met het volk, tot wie deze propaganda zich richt. Nietwaar, we schrijven hoofdartikelen, die klinken als een klok, waar principieel en journalistiek weinig op aan te merken valt, maar..... het volk leest ons niet.
We houden vele en lange redevoeringen, waarin heel veel verteld wordt en die heus de moeite van het beluisteren waard zijn..... maar het volk verschijnt niet op onze vergaderingen. Hoe is het mogelijk? Ik geloof, dat het antwoord voor de hand ligt: onze propaganda is niet bevattelijk genoeg, is te academisch van aard.
De beweging zit versteend van bewondering, wanneer pseudo-doctors in sociale wetenschappen lange referaten houden. Groot succes oogsten de kwakzalvers in pak de leuning-psychologie. De psychologische beunhazerij heeft de beweging veel nadeel berokkent, bijna-analphabeten zwammen over wijsbegeerte en massa-psychologie, doch de revolutionnaire gezindheid is bij dezulken ver te zoeken. De wonderlijke discussies en polemieken tijdens de spaanse strijd hebben dit overduidelijk bewezen. Neen, van kwakzalverij heeft de beweging de buik meer dan vol, de „doctors" wonen tegenwoordig in ivoren torentjes en de schreeuwers zijn uitgeworpen.
Maar wat niet bereikt kon worden, was een algehele omstelling van de propaganda, een vereenvoudiging van onze woordkeuze, een bewust streven naar propaganda, die begrijpelijk is voor de arbeiders buiten de beweging.
Heus, we moeten eens bij Van lependaal in de leer gaan, bij hem, de volksjongen, die het verstaat zich voor de arbeiders verstaanbaar te maken.
Misschien was hij af en toe een beetje te grof. Op de duur zou zijn trant van spreken zeker geen bevrediging schenken, het zou de mensen gaan vervelen.
Maar daar gaat het niet om, zijn methode is voor onze propagandisten leerrijk en dit is de hoofdzaak. Geloof je ook niet — NSV.-kameraad — dat het heel, heel belangrijk zou zijn, wanneer onze krant tot honderden arbeiders buiten de beweging iets te zeggen zou hebben? Vind je ook niet, dat het een lief ding waard was, wanneer we zodoende aan invloed winnen konden?
Onmogelijk is het niet, als we de lependaalse lessen maar verstaan en naar v/aarde geschat hebben. Over het hoe van de nieuwe propaganda wil ik graag in een afzonderlijk artikel schrijven. Misschien is het mogelijk dit belangrijke onderwerp op een andere manier aan de orde te stellen.
Want alleen met wat meer vereenvoudigde en ook gemoderniseerde propaganda komen we er natuurlijk ook niet.
Hoofdvoorwaarde is een kerngezonde, tot werken bereide, door overtuiging en saamhorigheid gedragen beweging. Vrij van vooroordelen, van bureaucratische en bekrompen opvattingen moeten we zijn. Zonder dat is een behoorlijke, strijdbare beweging niet denkbaar.
Ook dat kan uit de lependaalse lessen worden afgeleid. Want — Willem — het was een uistekende greep van het amsterdamse SAS. om jou op die avond te laten spreken! J. R.

DIENSTWEIGERAARS

Opnieuw is een jonge kameraad als dienstweigeraar gearresteerd. Het is:
G. de Voer uit Almelo: H. v. B., 's-Hertogenbos.

WACHTER WAT IS ER VAN DE NACHT?
DE SYNDICALE VOLKSBEWEGING

Wij ontvingen een gestencilde duitse uitgave, niet uit Duitsland toegezonden, uitgaande van een nieuwe beweging of groep personen, die ondertekent met Sociaal-Revolutionnaire duitse Vredesbeweging — „Gewerkschaftliche Volksbewegung" —. Het laatste zou men kunnen vertalen met „Syndicale Volksbeweging": volksbeweging op de grondslag van beroepsorganisaties. Wij hebben hieromtrent in De Syndicalist eerder als eens iets meegedeeld, n.l. in het hoofdartikel van 13 Januari en in de feuilleton van 27 Januari. Hieronder geven wij — voorlopig als informatie-materiaal — een overzicht van een artikel in bovengenoemde uitgave, waarin deze beweging of groep personen haar mening uiteenzet over het ten val brengen der Hitler-dictatuur en de opbouw van een vrij Duitsland.

Men vindt in het huidige Duitsland slechts twee, hoogst belangrijke, aanknopingspunten voor een georganiseerde actie tegen de heerschappij der nazi-partij: het leger en de beroepsorganisaties der werkende standen.
Terwijl de nazi-dictatuur alle andere organisatorische aanknopingspunten van gevaarlijke opposities systematisch kon vernietigen, was zij gedwongen het leger en de beroepsorganisaties niet slechts te laten voortbestaan, maar ze ook nog op reusachtige wijze uit te breiden. Zij moest zich ermede tevreden stellen, beide organisaties van de natuurlijke functies te beroven en ze aan haar eigen doeleinden dienstbaar te maken. Volkomen ontaarden konden zij niet. Zij kregen een nazistisch tintje, maar zijn slechts in dezelfde graad nazistisch geworden als het duitse volk zelf. Neemt de oppositionele stemming toe, wordt zij sterk, krijgt zij de overhand, dan wordt zij dit ook, ja in de eerste plaats, in de massale organisaties: het leger en de beroepsorganisaties. Alleen door middel van deze kan zij tot een bedreiging worden voor de heerschappij der partij.
Het volk bezit geen andere machtsorganen tot zijn bevrijding, maar het heeft ook geen andere nodig. Alle pogingen om andere organisatievormen voor dit doel in het leven te roepen, beantwoorden slechts aan groepsbelangen en kunnen de algemene zaak slechts schaden.
Tegenwoordig bestaat er in het duitse volk geen neiging en ook geen ernstige mogelijkheid om zich op te offeren voor de groepsbelangen van de overleden partijen en partijtjes. Het hieraan verbonden gevaar staat n.l. in geen verhouding tot de hopeloosheid van succes. En niemand in Duitsland doet iets, alleen om de strategen in emigratie een genoegen te doen, want ten eerste is het gevaarlijk en ten tweede is het helemaal niet nodig.
Men moet in het buitenland wel zeer onnozel zijn, wanneer men zich er laat wijsmaken, dat — zoals een reiziger in politiek zweedse vakorganisaties en bladen deed geloven - - een zekere verboden organisatie over een net van 2000 illegale groepen zou beschikken. Het gehele „ondergrondse Duitsland", de veel bezongen illegaliteit van de meer dan zes dozijn emigratiepartijen, heeft in Duitsland nog niet zoveel mensen ter beschikking als de bedoelde heldentenorgroepen. Het is waar dat er slachtoffers vallen van het heersende regime. Het zijn slachtoffers van spontaan verzet, van individuele acties, van onvoorzichtige uitlatingen, aangedikt overgebracht door spionnen, persoonlijke vijanden en... door de emigrantenpers. De slachtoffers zijn meestal geen lid van een illegale organisatie en zijn nog slechts zuiver ideologisch verbonden met een of andere partij uit het verleden. Vaker nog zijn zij het slachtoffer van provocatie en van de — letterlijk — op leven en dood gevoerde richtings- en kliekstrijd binnen het raam der heersende partij.
Het aantal is zeker niet gering van degenen, die zich gaarne weer naar hartelust zouden overgeven aan de duitse zucht tot scheuring en organisatorische haarkloverij, zodra de zes dozijn emigratiepartijen weer legale mogelijkheden zouden krijgen om hun zegeningen over het volk uit te storten. Velen zouden eenvoudig hun oude, vertrouwde partijstal weer opzoeken. Maar wat zou er met dit soort „vrijheid"[1]) gewonnen zijn? Niets. Integendeel. Het zou slechts het waardevolste en levensvatbaarste wat het nazisme gebracht heeft vernietigen: de organisatorische schoonmaak, met name het einde van de verscheurdheid op het terrein der vakbeweging.
De partij-politieke verscheuring van de eenheid der vakorganisaties in haar oude bestanddelen (in marxistische en syndicalistische bonden, communistische opposities, sociaal-democratische en christelijke vakorganisaties, katholieke en democratische gezellenorganisaties, liberale en duits-nationale ambtenarenverenigingen, enz. enz.) moet tot iedere prijs vermeden worden; en evenzeer de vorming van fracties, die het uiteenvallen voorbereidt. De handhaving en bevestiging van de eenheid der beroepsorganisaties is een onverbiddelijke voorwaarde, zo zij in staat zullen zijn, haar historische taak te vervullen. Van een wedergeboorte van de partijverdeeldheid en partij-listen mag dan ook geen sprake meer zijn.
Natuurlijk bestaan de door Ley en Darré aangestelde ambtenaren en vertrouwenslieden uit mensen, die een baantje kregen als beloning voor aan het nazi-regime bewezen diensten, dus hoofdzakelijk uit avonturiers en verraders. Maar zodra de werkelijke vakverenigingslui hun wrokkende passiviteit opgeven en aan de toekomst gaan denken in plaats van aan het verleden, verandert er reeds vee! aan de samenstelling van het apparaat dezer machtige organisaties, dat op het ogenblik zo'n

[1]) **Waarom „vrijheid"? — Red. De S.**

KRONIEK

DE REDE VAN MINISTER KLEFFENS

Met een voor een nederlands minister van buitenlandse zaken ongewone vrijmoedigheid en openhartigheid heeft de heer Kleffens op Donderdag 25 Januari j.l. in de Eerste Kamer een rede gehouden, waarin hij een op zichzelf gezonde en logische critiek heeft doen horen aan het adres van de grote staten, die twintig jaar na de vrede van Versailles thans opnieuw met elkaar in oorlog zijn. De overwinnaars van 1918, zo betoogde hij, hebben de wijsheid gemist in de trant van het Wener Congres na de oorlogen van Napoleon. Aan Frankrijk heeft men toen, ondanks alles wat er was voorgevallen, met ware staatsmanswijsheid een plaats gelaten, waarin het zich schikken kon. In 1919 heeft men dat niet gedaan tegenover Duitsland. Overigens, zo meende de minister..... een overwinning van Duitsland had ook niet veel goeds beloofd. „Dat Europa kan vechten" — zo zei hij verder — „heeft het in de loop der eeuwen meer dan genoeg getoond. Dat het echter het eigen continent kan ordenen op een zodanige wijze, dat het zijn bijdragen tot de beschaving zal kunnen blijven leveren, dat moet het nog bewijzen. — Waarom, zo vroeg de minister verder, zou men eigenlijk doorvechten, terwijl aan weerszijden tegenstanders staan, die men om hun grootte toch niet kan vernietigen, ook al zou men dit willen en toelaatbaar achten? Wie voor vrede opkomt, zo merkte hij verder op, wordt spoedig in de pers gedoodverfd als te handelen onder invloed van een der strijdende partijen, die oorlogsmoe is. Maar dit moet niemand, die een steentje wil bijdragen tot behoud en welzijn der westerse wereld, weerhouden, uiting te geven aan gedachten, die „vechtersbazen in redactiebureaux" wellicht goed zouden doen eens te overdenken alvorens verdachtmakingen te lanceren."

Dit alles klinkt niet onsympathiek, het is niet van nuchtere logica ontbloot, en toch is het alles wel heel erg naïef.

Zou het verschil tussen 1815 en 1919 inderdaad alleen een kwestie zijn van staatsmanswijsheid? Zou Europa „geordend" zijn of „geordend" gaan worden, als de oorlogvoerenden zouden zeggen: Waarachtig, die Kleffens heeft gelijk, wij scheiden eruit? Dat zijn vragen, die men niet kan beantwoorden, ja die men zich niet eens stelt, wanneer men, als de heer Kleffens, uitgaat van het dogma dat staat en kapitalisme de laatste en onaantastbare uitkomsten zijn der menselijke wijsheid. En met handhaving van die beide kan de nuchtere en gezonde logica van minister Kleffens geen toepassing vinden. Hijzelf kan dat ook kwalijk verwachten, doch zal evengoed als wij begrijpen, dat ondanks zijn rede in de Eerste Karner de oorlog doorgaat, dat Europa verder te gronde wordt gericht, dat er geen vrede zal komen vóór een der partijen volledig zal zijn uitgeput; dat er dan een vrede a la Versailles zal komen en dat het spel dan over enige tijd opnieuw kan gaan beginnen. Dat alles zal gebeuren, ook al zitten er te Londen, Berlijn en Parijs geen stommelingen te regeren, ja al zouden zij stuk voor stuk inzien, dat de heer Kleffens schoon gelijk heeft. Het kan niet anders gaan! Tenzij..... tenzij de volkeren zelf handelend gaan optreden, tegen de regeringen in, en beginselen van economie, politiek en sociale rechtvaardigheid doen zegevieren, waarvan ook de heer Kleffens niet wil weten.

Toch blijkt uit zijn rede zo duidelijk de tegenstrijdigheid en de onhoudbaarheid van het kapitalistische stelsel, dat hij vertegenwoordigt. „Wij moeten", zo zei de heer Kleffens o.a. nog, „op ons europees gebied 618 mensen voeden per vierkante mijl, dat is meer dan anderhalf maal zoveel als Duitsland, drie maal zoveel als Frankrijk en honderd meer dan Engeland. „Acht en drie kwart millioen mensen te voeden in een land, welks bodem slechts vier millioen in het leven kan houden, dat is een kunststuk dat slechts mogelijk is door grote krachtsinspanning."

Maar Excellentie, zouden wij willen vragen, als dat zo is, waarom voert de regering dan allerlei teeltbeperkingen in, waarom beperkt zij de voedselproductie, waarom liet zij dan melkvee afslachten en worden voortdurend grote hoeveelheden levensmiddelen vernietigd? Als wij per vierkante mijl 618 mensen moeten voeden, waarom laten wij dan in overvloed leven hen, die tot het verkrijgen van voedsel of andere levensbenodigdheden geen steek bijdragen? Waarom keren wij dan millioenen winsten uit aan lieden, die niets voortbrengen om deze 618 mensen per vierkante mijl in het leven te houden? Waarom geven wij aan één familie bedragen, waarvan enkele duizenden goed zouden kunnen bestaan? Waarom betalen wij aan ministers en vele anderen een tractement, genoeg voor een vijftal gezinnen om er, naar hun maatstaf, rijk van te leven? Neen, Excellentie, als wij er werkelijk van uitgaan, dat het onze taak is 618 mensen per vierkante mijl te voeden, en ik vind dat een zeer juist en sympathiek uitgangspunt, dan moeten wij er toch anders aan gaan staan, op de manier zoals u en ik en iedereen in zijn gezin het opvat: rechtvaardige bevrediging van ieders behoeften binnen het raam van het mogelijke op de grondslag van gelijkheid en rechtvaardigheid. Het is ook niet juist, dat Nederland niet meer mensen zou kunnen voeden dan vier millioen. Met een intensieve tuinbouw bijv., die zulke onbegrensde mogelijkheden in zich bergt, zou er heel wat meer voedsel van de nederlandse bodem gehaald kunnen worden, al is het uit een oogpunt van internationale arbeidsverdeling volstrekt niet nodig of verstandig ons broodgraan hier en bijv. niet in Canada of Argentinië te laten groeien. Als gij u correct had willen uitdrukken, dan hadt gij moeten zeggen: Wanneer wij alleen maar produceren zolang er op kapitalistische wijze aan verdiend kan worden of de productie met belastinggelden lonend kan worden gemaakt, dan kan Nederland maar vier millioen mensen voeden.

Op één uitlating van de heer Kleffens moeten wij nog de aandacht vestigen, n.l. deze:

> De naaste toekomst, onzeker als zij is, zal mede aan ons volk menige beproeving brengen, ook dan indien de oorlog in militaire zin buiten onze grenzen blijft. Het is goed daarop te zijn voorbereid en te trachten de samenhang der dingen te begrijpen, opdat Nederland met oud-vaderlandse kloekheid maatregelen neme waar het kan en voor het overige datgene wat het zich bewust is, alleen niet te kunnen veranderen, manmoedig aanvaarde en drage. Juist in een periode van materiële tegenspoed kunnen en moeten wij tonen dat wij het levenskrachtige volk zijn.....

Wanneer ik, Excellentie, deze woorden verneem uit uw mond, dan heb ik het recht u te vragen: Wat zijn eigenlijk de beproevingen in materiële zin — want die bedoelt gij immers — die gij en de uwen manmoedig zouden moeten aanvaarden en dragen? Zijn die er? Als ze er zijn, vergelijkt ze dan eens met de beproevingen, welke de honderdduizenden werklozen en de honderdduizenden slecht betaalde arbeiders sedert jaar en dag zijn opgelegd. Kunt gij u daarvan een begrip vormen? Zij moeten weken lang rondkomen van wat gij per dag ontvangt. Op welke beproevingen bereidt gij u voor? Toch zijt gij, precies als ieder ander, één van de 618 per vierkante mijl, die wij moeten voeden. Er kunnen tijden en omstandigheden zijn, waarin een mens, waarin een volk zich beperkingen moet opleggen. Het kan nuttig en nodig zijn, daarop te wijzen, zoals gij thans hebt gedaan, en naar uw mening misschien op vermanende, vaderlijke wijze. Maar in deze maatschappij met haar klassentegenstellingen, met haar weelde en armoed, klinken zulke woorden, komende uit uw mond, van de zijde uwer klasse, niet vaderlijk, maar vals.

LEUGENACHTIG STALINISME

Ook de stalinisten beweren tegenwoordig, dat de uitgebroken oorlog een zuiver imperialistische oorlog is en dat zij er daarom geen partij in kiezen. Dit laatste jokken zij. Zij hebben het ook nog weer beweerd op hun vergadering ter herdenking van Lenin, waar „de grijze Wijnkoop" nog weer eens mocht spreken, omdat Beuzemaker ziek was. Toen de stalinisten, onder leiding van hun werktuig Barbusse, te Amsterdam 'hun befaamde internationale congres "tegen de imperialistische oorlog" hielden, hebben wij in manifest en vergadering verklaard: „De volgende oorlog zal van beide zijden een imperialistische oorlog zijn en aan een van de beide zijden zal Rusland staan." Zo is het uitgekomen, Op de Leninvergadering op 22 Januari werd gezegd: „Als in 1914 klinkt thans uit de mond van de communisten: de vijand staat in eigen land." Het is mogelijk — bij de stalinisten is alles mogelijk — maar het klinkt dan toch verduiveld vals en huichelachtig. De bourgeoisie — zo heette het verder -- draagt mede schuld aan deze oorlog. „De Colijn-reactie steunde Chamberlain." Accoord!

Maar..... in September 1938 steunde de CPN. de Colijn-reactie. De heren zullen toch niet het bezoek van De Visser aan Colijn vergeten zijn? De huidige oorlog is, precies als in 1914, een worsteling tussen het duitse en het engelse imperialisme om de wereldheerschappij. Wat zou het anders zijn geweest als de oorlog elf maanden vroeger ware uitgebroken? Dan zouden de CPN., De Visser en Wijnkoop aan de zijde van het britse imperialisme hebben gestaan. Waarom? Omdat zij toen meenden, dat ook Stalin-Rusland aan die zijde zou staan. Daarom kwam de CPN. toen op voor de verdediging van vaderland en koloniën. Is het dan niet evenzeer verregaande brutaliteit als beklagenswaardige stumperigheid, wanneer de „grijze Wijnkoop" thans de sociaal-democraten „slaven van het britse imperialisme" noemt? Indien Stalin betreffende de randstaten zijn zin had gekregen, zou Rusland aan de engelse zijde hebben gestaan en zou ook Wijnkoop, als slaaf van Rusland, een slaaf van het britse imperium zijn gebleven.

Dat de stalinisten thans tegenover deze imperialistische oorlog zouden staan, is een leugen. Ook nu hebben zij partij gekozen: aan de zijde van Stalin, en dus van Hitler.

Jaren lang hebben zij een felle critie op Duitsland geoefend. Met het nederlands-engelse imperialisme waren zij bereid godsvrede te sluiten ter wille van een oorlog tegen Hitler. En thans? Op de Lenin-herdenking is, blijkens het verslag in hun orgaan, geen woord over Hitler-Duitsland gesproken; alle aanvallen golden Engeland. Hitler wordt gespaard, als vriend van Stalin. Onze voorspelling blijft van kracht: het is van beide zijden een imperialistische oorlog en aan een van beide zijden staat Rusland. Het staat aan de zijde van de nationaal-„socialistische", de duitse zijde. Stalin en Hitler werden het eens over de verdeling van Polen vóór de oorlog uitbrak. Zo kon Hitler zijn gang gaan. Zij werden het eens over het lot der randstaten. Hitler hield de wapens voor Finland tegen. En zoals Het Volksdagblad zijn aanvallen op Hitler heeft gestaakt, zo zuivert Hitler de duitse pers en het duitse boek van aanvallen op Rusland, bolsjewisme en Stalin.

Het is nodig er bij voortduring op te wijzen, dat arbeidersklasse en socialisme van de huidige oorlog geen enkel heil te wachten hebben en zich tegenover de imperialistische oorlog als zodanig moeten stellen. Maar even nodig is het, er op te blijven wijzen, dat de stalinisten liegen, indien zij beweren dit ook te doen. Zij hebben partij gekozen. Zij staan, waar Stalin staat: naast Hitler!

HET TOPPUNT

Hoe het in werkelijkheid staat met het Rusland van heden, spreekt afdoende uit het volgende bericht, dat onlangs in de Persdienst der IAA. is verschenen.

> De twee-en-twintigste verjaardag dér bolsjewistische revolutie in Rusland is als gewoonlijk met grote plechtigheden gevierd. In het „communistische" Moskou met geweldige militaire parades en in het nationaal-„socialistische" Berlijn met een groots champagnefeest, tezamen met de doodsvijanden van de internationale arbeidersklasse: de duitse nazis. Een deens blad, dat op het feest vertegenwoordigd was, schildert deze gebeurtenis als volgt:
>
> **De uitgezochtste politieke en culturele elite van het nationaal-socialistische Duitsland verleende aan de sovjet-russische ontvangst glans en betekenis. Goering was present in volle uniform als veldmaarschalk, de maarschalkstaf in de hand en aan de spits van de bijna voltallige Rijksregering om..... de 22ste verjaardag van de russische revolutie te vieren. Het russische gezantschapsgebouw Unter den Linden is een van de schoonste van Berlijn. Men wandelt er door een rij prachtig versierde zalen. Het schitterend uitgedoste interieur met marmer, goud, zijde, kristal, schilderijen, zeldzame wandpanelen en prachtige vloeren, is een overblijfsel uit de tijd van het tsarisme. Alleen beelden en portretten van Lenin herinneren aan het bolsjewisme.**
>
> **Het gebouw baadde in een zee van licht. Honderden gasten bewogen zich in de zalen. Reusachtige tafels waren gedekt en met zeldzame delicatessen overladen: champagne, kaviaar, slagroom en mocca. Ook havanna-sigaren en turkse sigaretten werden rondgedeeld.**

Wij denken aan Thälmann. Arme proletariër! Arm proletariaat!

MISLEIDEND

De wijze waarop de burgerpers de maatregel ten aanzien van de verrekening van de sneeuwruimersvergoeding heeft aangekondigd, geeft het publiek weer een geheel onjuist beeld. Over het algemeen wordt de zaak voorgesteld alsof de gesteunden nu al weer drie kwartjes meer kunnen verdienen. Dat is onjuist. Het voordeel is hier hoogstens *f* 0.50. En dan nog alleen, indien men niet boven de maximum-norm komt. Immers het vrijlaten van deze *f* 0.75 verdienste betekent alleen, dat daarop de aftrek van twee derden niet van kracht is die op alle andere verdiensten van gesteunden wel geldt. Het voordeel is dus ook maar 2/3 X *f* 0.75 = *f* 0.50 en niet meer. Als dus vroeger een werkloze van Amsterdam van 's morgens 7 uur tot 's avonds 5 uur of zoveel uur daarna als hij nog op uitbetaling van zijn loon moet wachten in de natte sneeuw had rondgeblubberd had hij *f* 1.50 verdient. Nu is dat de kapitale som van *f* 2.— geworden. Zou Jan van den Tempel het daar ook voor doen?

M.

't Is armoe en verval
Waar ge in verkwijnt en zucht,
Daar weelde tergend brast
Van uwer handen vrucht.

B1LDERDIJK.

NOGMAALS

„DE JONGE PROLETAAR"

Reeds verschillende keren is door de commissie van het kinderkoor De Jonge Proletaar, zowel in onze pers als op vergaderingen en in persoonlijke gesprekken, erop gewezen, dat er meer aandacht en hulp aan ons kinderkoor moest worden besteed wil men het voor algehele ondergang behoeden. Hulp is ons toentertijd toegezegd, maar daar is het tot op deze dag bij gebleven. Hadden we tot voor enkele jaren nog een 70 leden, thans is het koor geslonken tot..... 14 leden, dank zij de beloofde, maar uitgebleven hulp.

We menen als comissieleden dan ook een laatste poging te moeten wagen; vindt deze geen gehoor, dan zien we ons genoodzaakt het kinderkoor te laten opdoeken. Gemakkelijk zal ons zulks niet vallen. Het koor heeft ruim 35 jaar bestaan en is steeds een der beste kinderkoren in het land geweest. Het had o.i. een beter lot verdiend. De schuld ligt niet bij ons, doch komt geheel voor rekening van de revolutionnaire beweging.

Ouders en geestverwanten, laat deze laatste poging niet tevergeefs zijn. Helpt ons, in deze moeilijke tijd het kinderkoor weer op het oude peil te brengen. Vooral de ouders kunnen in dezen heel veel doen. Stuurt uw kinderen weer naar de repetities. Naast de geliefde sporten, die velen van uw kinderen zo gaarne beoefenen, is het beoefenen van de zangkunst even noodzakelijk voor de vorming van de jeugd. Ook uw devies blijve: aan de jeugd *de* toekomst.

W. H.

INGEZONDEN

„ONZE JONGENS AAN DE GRENS"

Haast iedere dag kan men in de verschillende dagbladen iets lezen over gemobiliseerden „ergens in Nederland".

Deze artikelen worden door het publiek met belangstelling gelezen, doordat velen min of meer met de militairen verbonden zijn en daardoor met belangstelling het leven van hun familieleden of bloedverwanten te velde beschouwen.

Doch het treft ons grenssoldaten zo buitengewoon, dat men in al deze beschouwingen haast altijd de goede zijde van de medaille laat uitkomen. Nooit leest men iets over het werkelijke, harde leven van de gemobiliseerden. Herhaaldelijk kan men v/el lezen, dat de militairen in stad X de grote revue van die en die en er knalavonden van O. en O. hebben bezocht en genoten. Elders gaan meer dan 1000 militairen eens per week in het sportfondsenbad zwemmen en zwemmen leren. Weer ergens anders hebben de militairen 2 uur per dag sport. Door dit alles wordt het publiek echter zand in de ogen gestrooid en tevens de indruk gewekt, dat „de militairen het nog zo slecht niet hebben". Deze uitdrukking hoort men vaak bezigen.

Het is alleen jammer dat er bij ons, grenssoldaten, zo weinig van dit alles terecht komt. Speciaal in onze compagnie is het met het leven te velde nogal treurig gesteld.

Onze sport bestaat uit elke morgen een half uur excerceren. Voor de rest niets. Met de ontspanning gaat het nu de goede kant op, dank zij het harde werken van O. en O. Hoewel voor zeer korte tijd ook dit te wensen overliet. Voor onze ontwikkeling wordt op het ogenblik nog totaal niets gedaan.

Maar er bestaan nog andere toestanden, die heel wat ellendiger zijn voor „onze jongens aan de grens". Zo is het momenteel bij ons al gewoon, wanneer er soldaten zijn, die 48 uur op wacht staan. Zelfs komt het voor, dat zij 72 uur achter elkaar op wacht moeten blijven. Vele lezers, die nu misschien lekker bij de haard zitten, weten niet wat het zeggen wil om drie dagen en nachten achtereen om de 4 uur, 2 uur langs de Maas te moeten patrouilleren bij een vorst van 10 of 15 graden. Bovenstaande toestand komt door een wachtregeling voor een compagnie met te weinig soldaten. Het verbaast ons altijd als wij met verlof gaan, dat er zoveel militairen in het achterland zijn, die ogenschijnlijk niet zoveel belangrijks om handen hebben. Waarom niet een paar man naar ons gestuurd, dan was al de ellende van de baan. Trouwens, deze mensen aan de grens in Limburg aan de Maas, zijn haast allen van 11 April 1939 onder de wapenen. De minister van defensie heeft enige tijd geleden bekend gemaakt, dat de grenstroepen binnenkort zouden worden afgelost en dat zij dan enige dagen extra verlof kregen. Met dit verlof is inmiddels al een aanvang gemaakt. Doch van de aflossing komt nog maar niets. Terwijl onze compagnie toch eenparig dit tijdstip zit af te wachten, om toch ook eens van het zenuwslopende diensdoen aan de grens te worden verlost.

---

armzalige functie heeft te vervullen.

Met één pennestreek, of liever met één sabelhouw zullen de beroepsorganisaties herschapen worden, wanneer het leger ze onafhankelijk maakt van staat en partij en deze onafhankelijkheid verdedigt. Dan zullen in de loop van enkele uren in alle bedrijven de flinkste arbeiders en de betrouwbaarste collega's tot vertrouwenslieden worden gekozen. Met de overname van de aanwezige organisaties door werkelijke vertrouwensmannen in de bedrijven verkrijgt het duitse volk een macht, die het nog nooit heeft bezeten en die het in staat zal stellen tot de grootste prestaties in oorlog, politiek en economie. Een van de eerste dingen, welke de beroepsorganisaties hebben te doen is, met behulp van de typografenorganisatie, de gehele pers over te nemen. De persvrijheid, die dan heersen zal, is niet het prijsgeven van de openbare mening aan het beroepsjournaille en hun baatzuchtige opdrachtgevers. Daarentegen hebben alle organisaties van arbeiders, boeren en burgers het slechts met het oog op het algemeen belang beperkte recht, iedere in hun rijen naar voren komende onafhankelijke mening te uiten.

Een voorname taak der beroepsorganisaties en van het leger is het om als de enige vertegenwoordiger van de volkswil het sociale parlement, de standenraod te kiezen en zijn adviserende wetenschappelijke senaten in staat en gemeente. De tijd der kletscolleges, toen de handigste en corrupste grote smoelen de parlementen vulden, is voorbij. De op de grondslag der bedrijven opgebouwde vakorganisaties delegeren hun beste krachten als de vertegenwoordigers van hun beroeps- en hun algemene belangen en niet als partij-afgevaardigden in de standenraden.

Democratische controle van onderen naar boven en terugroepingsrecht der gekozen vertegenwoordigers zal alle bonzenheerschappij en bureaucratie blijvend verhinderen. Gestreefd moet worden naar de hoogste mate van zelfstandigheid der afzonderlijke leden voor zover de eenheid der leiding dit toelaat, de synthese dus van federalisme en centralisme.

Het gehele beheer der sociale verzekeringen wordt gelegd in handen der beroepsorganisaties.

De beste vaklieden uit iedere branche worden door de beroepsorganisaties benoemd in de Opperste Economische Raad. De grootindustrie wordt door de vakorganisaties beheerd.

In alle staats- en gemeentebedrijven hebben de vakorganisaties mede-beslissingsrecht. Tegenover de particuliere bedrijven hebben zij zeggenschap in de arbeidsvoorwaarden en oefenen zij de controle uit.

Al deze maatregelen worden zonder gewelddadigheden en schokken doorgevoerd. De reeds bestaande instellingen worden doelmatig in het apparaat der beroepsorganisaties ondergebracht. De geest der „nordische" arbeidersbeweging zal dit vreedzame deel der duitse revolutie leiden.

Doordien het gehele volk de actie van zijn leger tegen de partijregering door eensgezind optreden bevordert, verkrijgt het door zijn beroepsorganisaties een ongekende invloed op openbare mening, staat en economie. Dat het deze macht moet delen met het leger, met het gewapende volk, dus met zichzelf, is daarom geen nadeel, maar een bron van kracht.

Het verwerven van zelf-regering en onbeperkte controle stelt het volk volkomen in staat tegenover de regeringen der vijandelijke staten een regering te stellen, die het vertrouwen waard is. Zouden die regeringen niet ingaan op het voorstel om een vrede van vergelijk zonder annexatie en schadeloosstellingen, dan moet het volk door middel van zijn beroepsorganisaties een beroep doen op de vakorganisaties der gehele wereld om hun woord gestand te doen. Dan zullen alle voorstanders van vrede in Frankrijk, Engeland en de neutrale landen hun duitse broeders te hulp komen tegen de roofzucht der imperialisten.

Zouden zij dit niet doen of geen resultaat hebben, dan zullen de nieuwe dragers der politieke en economische macht in Duitsland uit hun machines en hun bloed een kracht voor de nationale verdediging weten te ontketenen, zoals slechts oprechte verontwaardiging en laaiende geestdrift van vrije volken in revolutionnaire oorlogen hebben weten te ontwikkelen.

Een vrede van verzoening en een revolutionnaire nationale verdediging kan voor Duitsland alleen worden bereikt door middel van een volksregering; en deze kan slechts tot stand komen door de samenwerking van leger en beroepsorganisaties. Laat men deze weg, die de niet door ons geschapen feiten voorschrijven, smalend voor „nationaal-syndicalisme" uitmaken: pas als de critici een betere, reëlere weg zonder hulp van vreemde bajonetten naar vrede, vrijheid en socialisme voor Duitsland kunnen aangeven, zal het de moeite lonen met hen in discussie te treden. De sociaal-revolutionnairen zien geen betere weg en hebben in andere geen vertrouwen. Zij beschouwen deze weg als de laatste gunstige mogelijkheid, die het vaderland nog heeft. Verzuimt het rijksleger zijn plicht, die het weliswaar niet is opgelegd door de afgedwongen eed der tyrannen, maar die gezond verstand, verantwoordelijkheidsgevoel en vaderlandsliefde het voorschrijven, dan is er geen andere uitkomst dan een nog verdere ineenstorting van Duitsland en van gans Europa.

(Wij merken hierbij slechts op, dat deze Duitsers dus geenszins op het standpunt staan, dat Europa gered wordt als de frans-engelse „democratie" het maar wint en Hitler ten val brengt. Overigens zijn zij wel zeer optimistisch over de volstrekte eenheid van wil in het leger en onder de werkende mensen. — Red. De S.)

WEEKBLAD VAN HET NEDERLANDS SYNDICALISTISCH VAKVERBOND AANGESLOTEN BIJ DE INTERNATIONALE ARBEIDERS-ASSOCIATIE

DE SYNDICALIST

Redactie: Albert de Jong, Haarlem, Tel. 27205.

Administratie: M. Vleggaar, Houtrijkstraat 170, Amsterdam C, Postrekening 119609.

Secretaris Geschillencommissie: J. Cassa, KorVenaerstraat 13, Haarlem.

Advertentieprijs: 20 cent per regel; voor aangesloten of sympathiserende organisaties 7½ cent.

Abonnementsprijs: franco p.p. en bij vooruitbetaling *f* 0.75 per kwartaal.

Colportageprijs: 5 cent.

ADRESSEN NSV.

Secretarissen: Albert de Jong en P. Wiegman.

Kantoor en adres Secretariaat: Plantage Middenlaan 38, Amsterdam C., Tel. 50524.

Penningmeester: Otto Vonk, Joos de Moorstraat 17I, Amsterdam West; Postrekening 119574.

Brochuredepöthouder: J. Donker, Lindelaan 45, Wormerveer; Postrekening 363772.

Landelijke Jeugdraad: Secretariaat: Plantage Middenlaan 38, Amsterdam C., J. Verel, Buitenhofstraat 38c, Rotterdam W., penningm., Postrekening 324180.

FIS. NEDERLAND

2-0-5-3-3-0

is het gironummer van L. van der Maas, Louise de Colignystraat 47II, Amsterdam.

Verantwoording binnengekomen gelden van 18 December tot en met 19 Januari 1940. A. v. d. H. te Bussum *f* 10.—; J. H. te Hoorn 200 bonnen *f* 10.—; afdr. NSV. *f* 40.—; P. H. te Leeuwarden *f* 1.—; per A. d. V. te A'dam *f* 10.—; per J. v. d. P. Bouwvak Utrecht *f* 5.—; E. V. te Nwe. Pekela *f* 10.—; T. v. M.—M. te A'dam *f* 3.—; G. v. D. te Blaricum 100 zegels *f* 5.—; kantoor Pl. Middenlaan te A'dam *f* 1.50; afd. FIS. R'dam *f* 35.—; W. v. M. te Hilversum *f* 2.50; Collecte F. D. N.-verg. Den Haag *f* 3.73; C. K. te Den Haag *f* 1.—;A. te Den Haag *f* 5.50; Mw. C. te Den Haag *f* 3.—; v. d. V. te Den Haag *f* 3.—; FIS. afd. Den Haag aan bonnen *f* 16.10, aan zegels *f* 2.50; J. V. te Scheveningen *f* 2.50; Bouwvak SBO. te A'dam *f* 7.—; Verkerk te A'dam *f* 2.30; FIS. afd. Utrecht *f* 5.05; C. de B. te A'dam *f* 5.—; B. J. M. te Amersfoort *f* 5.—; SVB. te A'dam *f* 2.05; A. S. te Velsen-N. 30 bonnen *f* 1.50; FIS. afd. A'dam *f* 51.—; M. v. *h.* K. te Enschedé *f* 1.—; afdr. NSV. *f* 25.—; van de IAA. *f* 133.63; S. A. te Groningen *f* 5.—; van de stichting Chreestarchia *f* 25.—; O. Vonk te A'dam collectebus no. 22 *f* 3.98. Totaal *f* 441.94.

Dringend aandacht! Blijkens boven vermelde afdrachtstaat blijkt een keer te meer, dat de regelmatig binnenkomende gelden (hierbij zijn niet inbegrepen de hoogst zelden voorkomende posten hierboven vermeld van de IAA. en van de stichting Chreestarchia) lang niet toereikend zijn voor de steeds weerkerende wekelijkse steunuitkering aan kameraden, die door de omstandigheden waarin zij verkeren, volkomen op de solidariteit van de nederlandse geestverwanten zijn aangewezen.

Kameraden, laat u daarom niet steeds maar weer bidden met FIS. namens de nederlandse geestverwanten in de gelegenheid te stellen onze eerste socialistenplicht, solidariteit, tegenover de in nood verkerende buitenlandse kameraden te betrachten. Doe het vandaag nog! Wend u tot de plaatselijke vertegenwoordiger of tot de algemene penningmeester om regelmatig, een hoe klein of een hoe groot bedrag ook, bij u te doen afhalen.

K. Hamelink, waarn. secr.

JEUGDBEWEGING

AMSTERDAM

Op Zondag 11 Februari a.s., 's middags twee uur, belegt de OJP. een feestmiddag in gebouw De Leeuw, Valkenburgerstraat. Aan het programma werken mee: Billy's poppenkast, twee accordeons en Mr. Johny ?????, komisch act. Verder worden de films vertoond: Kinderkamp 1938 en 1939 en enige komische. U ziet dus, een buitengewoon gezellige middag.

De toegangsprijzen zijn zeer laag gesteld en wel: kinderen van leden 6 cent, kinderen van niet-leden 13 cent en ouders 18 cent.

Wij raden u aan tijdig u van plaatsen te voorzien. Kaarten bij: Priem, Willem Schoutenstraat 45hs, Pommerel, Bentinckstraat 87 en Plantage Middenlaan 38.

Secr.

OJP. Sectie West. Balletgroep. Het bestuur heeft besloten om bij voldoende deelname over te gaan tot het vormen van een balletgroep. De deelname is opengesteld voor kinderen en ouderen. Tijd en plaats worden nog nader bekend gemaakt.

Men kan zich opgeven bij Priem, Willem Schoutenstraat 45hs en L. Lodewijks, Van Spilbergenstr. 19I. Geeft u spoedig op.

De Secr.

METAAL-NIJVERHEID

LANDELIJKE FEDERATIE

Er is een brief geschreven op 16 Januari j.l. door de samenwerkende organisaties aan de Metaalbond, waarin men op grond van de thans bekende cijfers inzake de prijsstijging aandringt, om op korte termijn nieuwe besprekingen te willen openen. In hetzelfde schrijven wordt er tevens op gewezen, dat over de maand December de stijging over het totaal circa 7 pct. en die voor de voeding alleen ruim 10 pct. bedraagt.

De vraag is thans of deze onderhandelingen spoedig resultaten zullen brengen. Wij zijn er van overtuigd, dat hoe vlug ze ook verlopen zullen, de resultaten achter de feiten aan zullen komen en dat de arbeiders in ieder geval een of twee benauwde maanden achter de rug zullen hebben voor en aleer de resultaten in baar geld in hun loonzakje aanwezig zullen zijn.

Naar onze mening is het dan ook absoluut noodzakelijk, dat de toe te kennen duurtetoeslag met terugwerkende kracht wordt uitbetaald. Maar zelfs indien dat gebeurt, zullen er altijd toch arbeiders zijn, die geen toeslag ontvangen omdat zij inmiddels werkloos werden gemaakt.

Deze hebben dan een dubbel nadeel, want zij hebben practisch tijdens werkweken minder verdiend omdat hun grondstoffen duurder waren geworden en nu zij voor hun waar -- arbeidskracht — een betere prijs zouden kunnen maken, worden zij uit de markt gestoten om te gaan stempelen voor een minimale vergoeding.

Juist omdat deze prijsstijging de arbeiders onmiddellijk geld kost, achten wij het van zo'n groot belang, dat deze in strijd, directe actie, wordt doorgevoerd. Alleen in dat geval zouden de resultaten de onkosten op de voet volgen.

Dat deze redenering niet zo gek is, bewijst de prijsstijging zelf.

In verschillende vonnissen inzake onredelijke prijsopdrijving hebben de rechters zich n.l. op het standpunt van de vervangingswaarde gesteld, hetgeen practisch neerkomt op verhoging bij voorbaat. Deze theorie, toegepast op loons-verhouding, zou betekenen dat de arbeiders in November reeds circa 7 pct toeslag hadden moeten ontvangen, omdat hun kosten voor inkoop in December met 7 pct. zouden stijgen. De werkelijkheid is nu, dat zij waarschijnlijk eerst in Februari betaald zullen krijgen voor hetgeen in December reeds wordt gemist. Het eigenaardige is, dat de werkgevers zichzelf tegen dergelijke risico's zoveel mogelijk dekken door in hun contracten bepalingen te doen opnemen, dat bij stijgingen van de grondstof-prijzen automatisch de prijs van het af te leveren product dienovereenkomstig stijgt.

En wat zij voor zichzelf waarschijnlijk niet anders dan logisch vinden, proberen zij te onthouden aan de arbeiders, tegen alle normen van recht en redelijkheid in.

Zo ooit een rechtvaardige zaak bestaat, dan is het wel deze. Wij begrijpen dan ook niet goed, dat er zo weinig beroering over is ontstaan. De metaalbewerkers hebben het waarlijk niet zo ruim, dat zij zich om enige centen per uur meer of minder niet zouden behoeven te bekommeren. Het enige wat hier verklaring geven kan is het feit, dat de geest niet strijdvaardig is en dat men zich algemeen onmachtig gevoelt om hierin verbetering te brengen. Maar dan is het ook een bewezen feit, dat de metaalbewerkers geen vertrouwen hebben in eigen kracht. Zij, in hun industrie, bezetten nota bene de sleutelpositie, in vrijwel de gehele wereld. Indien zij daarvan een juist gebruik wisten te maken, zou b.v. de oorlog onmogelijk zijn.

Zeker zouden zij zich dus een behoorlijk bestaan kunnen waarborgen. Werkt daarom in uw onmiddellijke omgeving in deze richting. Spoort uw mede-arbeiders aan tot stellingname, daar waar het gaat om eigen en anderer belangen.

Denkt niet dat ieder maar voor zich moet zorgen, maar zorgt dat allen zich om allen bekommeren. Probeer uw mede-arbeiders ervan te overtuigen, dat niet geloof, ras of politieke overtuiging de basis is, waarop zij zich moeten verenigen om sterk te staan in deze strijd, maar dat juist de positie in het bedrijf deze grondslag vormt.

Dat is syndicalisme. Alle mede-arbeiders in een bedrijf, los van geloof of politiek dogma, in één front tegenover de patroons, dat brengt kracht en macht. Maar dat is niet wat de moderne, r.k. en christelijke organisaties willen. En waarom niet? Omdat het dan afgelopen zou zijn met hun macht, die zich baseert op zieltjes-winnerij. Zo lang zij gelegenheid hebben hun verdeel- en heers-tactiek toe te blijven passen, voelen de patroons zich veilig, al zijn die organisaties ieder voor zich nog zo sterk in ledental. Omdat zij weten dat toch vroeg of laat weer een wig tussen deze organisaties kan worden gedreven.

Hoe vaak worden de arbeiders er niet de dupe van, dat zij tegen elkander worden uitgespeeld? Het heet dan dat de r.k. organisatie bepaalde voorstellen reeds heeft geaccepteerd en de christelijke zullen het ook wel doen. Bij de r.k. heet het dan: de modernen gaan er mee accoord, dus kunnen wij het zeker doen. En zo maar voort.

Overdenkt bovenstaande eens goed en ga dan na of g'ij niet bij eigen ervaring dezelfde feiten hebt meegemaakt. En kunt gij daaruit geen wapens smeden voor onze propaganda? Kameraad, wij zijn zeker van wel! Werkt dus voor onze organisatie, die alle arbeiders wil organiseren op grond van hun klasse-standpunt.

Op Zaterdag 2 Februari moet de zegel voor die week op het 5de vakje van ons boekje worden geplakt. Wie onverhoopt nog geen nieuw boekje mocht hebben ontvangen, geve zulks terstond op aan de bode, op kantoor of bij de penningmeester. Wacht niet langer, want losse zegels raken zoek en brengen moeilijkheden, die beter voorkomen dan genezen kunnen worden.

AMSTERDAM

Denken de leden om de Jaarvergadering op Vrijdag 9 Februari a.s. in gebouw De Leeuw. De convocaties zijn reeds verzonden; ieder weet dus waar het om gaat. Het bestuur wacht nog op voorstellen en candidaten!

HENGELO

De Jaarvergadering van onze afdeling is uitsekend geslaagd. Het verheugde ons nieuwe gezichten te zien. De opkomst was goed en de stemming aangenaam. Het was half twee toen de laatste bezoekers huiswaarts gingen.

Kunstavond. Op Zaterdag 24 Februari houdt onze afdeling in samenwerking met de ANGOB. een kunstavond, waar mw. Ménage Challa optreedt als declamatrice en de heer Minne als violist. Onze leden kunnen zich opgeven voor kaarten a *f* 0.25. Er is maar een beperkt aantal kaarten verkrijgbaar.

PLAATSELIJK NIEUWS

AMSTERDAM

Jaarfeest van het Socialistisch Harmoniecorps „Steeds Voorwaarts".

Bovengenoemd corps vierde op Zaterdag 27 Januari zijn vijftiende jaarfeest in het zaaltje „De Brakke Grond", dat geheel gevuld was. De muziekvereniging deed uitstekend haar best en zij kan het ook wel, dat hebben wij kunnen horen bij de Domela Nieuwenhuisherdenking in November j.l. in Krasnapolsky. Maar hier kwam het niet tot zijn recht, daar was het zaaltje veel te klein voor.

De medewerking, welke verleend werd door de toneelvereniging De Boog, was goed verzorgd, hoewel ook deze mensen hadden te kampen met een veel te klein toneel. Er waren bijv. vier meisjes, die goed ingestudeerde dansen uitvoerden en zij hadden heel mooie en toepasselijke costuums. De meisjes deden hun uiterste best, maar de belichting en het bekrompen toneeltje waren in staat om alles te bederven. Het strekt de meisjes tot eer, dat zij er zich zo dapper doorheen geslagen hebben. „De Boog" beschikte deze avond ook over een goed st l hawaijan-bespelers en zangers, maar deze mensen misten een behoorlijke geluidsversterking. Dit geldt trouwens voor allen, die gezongen, gedeclameerd of gesproken hebben, want de acoustiek van het zaaltje was buitengewoon slecht. Er waren slechts twee, die hierop raad wisten. Dat was de tenor, (een nieuwe aanwinst van De Boog; laat ons hopen dat deze jonge man nog lang zijn medewerking blijft verlenen, want hij weet zijn mooie stem goed te gebruiken) en mevrouw Gulien met haar declamatie bij het tableau „Vervloekt zij de oorlog", wat in zijn geheel goed geslaagd is. Dit vindt zijn oorzaak in het feit, dat deze mensen over voldoende toneelroutine beschikken om te weten, hoe zij het in zo'n omgeving moeten doen om gehoord en verstaan te worden.

Trots alles was het toch een mooie avond; de wégblijvers hebben heel wat gemist. Laat ons het toch eerlijk bekennen, dat het óók in deze tijd nodig is om eens hartelijk te lachen en daar heeft Goudswaard met z'n jongens kostelijk voor gezorgd. Dan verdient de dansmuziek van The Boog Swingers ook vermeld te worden. Deze mensen wisten de modernste dansmuziek naar voren te brengen, welke het gehoor streelt en niet pijnigt; dit wil voor de tegenwoordige dansmuziek heel wat zeggen.

Waarom moest nu de muziekvereniging in zo'n bekrompen zaaltje haar 15de jaarfeest vieren?

Wel, eenvoudig omdat de muziekvereniging aan de rand van de afgrond staat en als zij niet geholpen wordt, dan zal zij zeer zeker moeten verdwijnen en met haar, haar dochtervereniging De Boog. Deze toneelvereniging is speciaal opgericht tot steun van de muziekvereniging Steeds Voorwaarts, maar zij kan dat alleen niet meer bolwerken. De verschillende organisaties en personen zullen dus bij moeten springen, anders gaat opnieuw een culturele beweging voor ons verloren. Wat zij in de eerste plaats nodig heeft zijn werkende leden, daarnaast donateurs en verdere financiële hulp en vervolgens werk. Kameraden van Haarlem, Den Haag, Rotterdam, Zaanstreek, het Gooi, kortom allen in en rond Amsterdam, laat deze verenigingen een avond voor u optreden. Gij zult daar heus geen spijt van hebben. Werkt allen mee! Ieder kan op zijn wijze helpen om deze verenigingen weer op de been te helpen. Wij allen hebben er belang bij.

Een opmerker.

De Dageraad belegt deze maand vier Zondagochtendlezingen in de gehoorzaal Singel 299, des voormiddags te half elf:

4 Febr.	H. van Ray over „Het Weer".
11 Febr. —	Mr. M. Mendels over „Huwelijksrecht der Vrouw".
18 Febr.	B. Vermeersch over „Michael Bakoenin als vrijdenker".
25 Febr.	Max van Praag over een actueel onderwerp.

ANTWERPEN

Is porlog getuigenis van grote moed? Kom, kom, waar zit die grootheid van moed in, als een tot de tanden gewapende bruut met voorbedachte rade een zwakker mens berooft, mishandelt of doodt? Opmerkenswaardig is wel, dat die z.g. grote heldenvolken altijd kleinere landen aanpakken: zie Abessinië, Albanië, Oostenrijk, Tsjecho-Slowakije, Polen, Estland, Letland, Litauen en nu Finland.

Oorlog was en is uiting van waanzinnige machtspatserij ter beroving en onderdrukking van anderen.

Ook voor binnenlands gebruik is het kapitalisme ondoelmatig, want het brengt onderdrukking en slaafschap voor de massa, terwille ener kleine kaste van bevoorrechte bezitters.

Toen Zaterdag 13 Januari plotseling een groot aantal mensen onder de wapens werden geroepen, militairen gerangschikt onder fase D, kwam er werkelijk zenuwachtigheid onder het volk. Er was" géén geestdrift, en dat toonde een grote verandering met 1914. Een der grote bladen schreef erover:

„Intussen zijn weer duizenden onzer jongens moeten optrekken, doch wij kunnen hierover getuigen, dat het moreel, indien niet heel schitterend, toch ook niet pessimistisch was getint."

Dan volgt een beschrijving van tonelen, welke zich afspeelden met de wenende vrouwen voor de poorten der kazernes.

Eens zullen de arbeiders zich bewust worden, dat zij de oorlog 'mogelijk maken door vervaardiging van het gruweltuig en door zich bereid te stellen als vechtstieren. Dan zullen zij weten, dat zij ook hun eigen vredeszaak kunnen dienen en welvaart organiseren. Dat wordt het stervensuur van het kapitalisme. Nimmer mogen wij dat vergeten.

Er is geen geld voor opvoeding van het volk. Door de mobilisatie zijn in de jongste maanden een aantal tussentijdse onderwijzers aangesteld, maar men vergat deze mensen te betalen. Daarover geïnterpelleerd verklaarde de minister, dat dit kwam wegens gebrek aan personeel op de dienst welke deze lonen moest regelen.

Bovendien moest worden onderzocht of de vervanging noodzakelijk blijkt en of het niet mogelijk is minder klassen te vormen door meer leerlingen bijeen te plaatsen, zonder . . . . . dat het gegeven onderwijs er onder lijdt. Zo'n minister is toch een snugger man! Wij stellen voor om 50 pct. van het onder-officieren- en officierencorps af te schaffen, wellicht dat het te geven oorlogsonderwijs er niet onder lijdt, terwijl het een belangrijke besparing aan de schatkist van minister Gütt zou brengen. Dat verstandige mensen als onderwijzers zó met zich laten sollen, dat is onbegrijpelijk.

Het is ook heden interessant om de financiële verslagen te lezen, want dan kan men zien, dat sommige bedrijven en handelsvennootschappen nog een flinke cent verdienen. Neen, de heren maken nog goede zaakjes en de regeringen zorgen dat hun negotie gesmeerd loopt. De Royal Dutch besloot om vanaf 15 Januari 1940 zijn eerste tussentijds dividend a 5 pct. weer uit te keren, geldende voor 1939. Verleden jaar werd een totaal dividend van 17 pct. uitgekeerd. Dit jaar zal het we! flink wat hoger zijn. Waarachtig, het bloed wordt niet zonder doel gestort . . . . . voor de kapitalisten.

In de Kongo kweekt men tarwe. Zo langzaam-aan komt men in de kolonie er toe zichzelf te bedruipen. Nadat talrijke miliioenen der belgische staatskas er zijn ingestopt, kunnen de heren bezitters nog meer rente van hun geld gaan trekken. Met behulp van zendelingen en militair geweld hebben ze de zwartjes tam gekregen en leren werken voor de welvaart van nieuwe meesters. In Sturi is een planter overgegaan tot het oprichten van twee molens, welke 3000 ton graan per jaar kunnen malen. In 1939 was de inlandse opbrengst al ruim 650 ton. Zullen wij nu straks het treurig schouwspel weer moeten beleven dat men - - als In Frankrijk — het graan in de ovens verbrandt? De wijze regeringen hebben nog geen middelen kunnen vinden om de welvaart behoorlijk te verdelen, wel zijn ze hele pieten in het laten vernietigen van waren en mensen. En toch willen socialisten geloven in het goede.

Een nieuw pakhuis voor „vreemde" mensen. Op voorste! van de minister van justitie heeft de regering het besluit goedgekeurd om te Houthulst een ander centrum op te richten voor de onderbrenging van vreemdelingen. Ondanks de verdragen tussen regeringen in zake het niet stiekurn over de grenzen zetten dezer mensen, groeit hun aantal steeds. Uit de practijk weten wij dat sommige regeringen er aardig slag van hebben om, ondanks de bewaking, deze mensen over de vreemde grens te zetten. Erg christelijk is dit niet! Wij vragen de lezers van ons blad om aan hun gevangen en geinterneerde kameraden te denken, door maandelijks een kleine bijdrage te leveren voor het FIS. Zendt geld aan Art. Peeters, Belfaststraat 4 te Antwerpen. Bij deze zijn ook steunlijsten te bekomen, waarmede gij onder andere vrienden en kennissen kunt werken.

Het kapitalisme exploiteert internationaal de arbeiders; laten wij internationaal onze kameraden steunen.

DEN HAAG

De soep is goed! Van William Booth, de stichter van het Leger des Heils, hebben wij altijd gehoord, dat deze filantropische instelling veel voor de armen deed. Van de gratis verstrekte maaltijden was de soep altijd best.

Onze schone residentie verstrekt eveneens op gezette tijden warm voedsel aan on- en minvermogenden voor 5 cent. Enkele lokalen zijn daarvoor beschikbaar. Mensen die zich generen kunnen een uurtje of langer in de kou staan en het eten dan meenemen in een ketel en thuis nuttigen.

Maar allen zijn vol lof — volgens de pers — over de gemeentesnert.

Corr.

Een goed geslaagde avond. Niettegenstaande de opkomst voor onze „ontspanningsavond" beter had kunnen zijn, was de belangstelling toch voldoende voor het slagen van deze avond.

Er waren meer kaarten verkocht en minder bezoekers aanwezig. Zou het slechte weer hiervan de oorzaak zijn . . . . .? Het programma werd vlot afgewerkt. De gezellige en kameraadschappelijke sfeer bevorderde het doel van een avond als deze en hield er de stemming in. Inplaats van kam. Lambo sprak de voorzitter van het SAS., G. v. d. Wal een kort propagandistisch woord en wees tevens op het doel en de betekenis van zulke avonden voor onze beginselen. De zangvereniging Geluk door Vrijheid, onder leiding van de dirigent Jos. van Leeuwen, verschafte ons een uitstekend zangrepertoire, waarvan de Marsallaise m.i. wel het beste nummer was. Ook het toneelensemble onder leiding van Schüller viel zeer in de smaak. Als dilettanten speelden allen goed, hetgeen vooral tot uiting kwam in het anti-militaristische levensstuk „Zij die nableven", dat veel bijval oogstte.

Aan allen die hun medewerking verleenden aan deze gezellige avond, nogmaals onze hartelijke dank. Mag het SAS. bij een volgende gelegenheid weer op hen rekenen? Ook de commissie verdient alle lof voor het organiseren van deze ontspanningsavond.

Corr.

WIERINGEN

Bouwvak en de muziekvereniging Kunst na Arbeid houden gezamenlijk een verloting om aan de nodige gelden te komen voor aflossing van Gebouw en instrumenten.

Allen die de libertaire beweging een goed hart toedragen, worden in de gelegenheid gesteld dat te bewijzen.

Loten zijn verkrijgbaar aan de bekende adressen. Het Gebouw bewijst goede diensten. De LSVB. afdeling Wieringen houdt er elke Zondag de jeugd bezig. Er is gelegenheid voor figuurzagen, dammen, sjoelbak, enz.

Leden en geestverwanten, stuurt uw kinderen naar het Gebouw! Ook de bibliotheek is in het Gebouw gevestigd. Wie goede boeken, brochures enz. heeft te missen, kan ze daar brengen.

Onze beweging is aan het groeien en dat zet kwaad bloed. Mensen die het NVV. de rug toekeerden en bij ons kwamen, v/orden dan later door bovengenoemde beweging gekleineerd. Wij maken ons niet schuldig aan minderwaardige bestrijding en debatteren liever over onze beginselen. Op de beginselloosheid van deze heren komen wij de volgende week even terug.

Corr.

FONDS VOOR CORRESPONDENTIE

Verantwoording over November en December 1939. A .K. A'dam *f* 1.—; T. B. A'dam *f* 0.25; D. A'dam *f* 0.15; lijst no. 4 A'dam *f* 1.—; lijst no. 12 A'dam *f* 1.60; lijst no. 15 Bussum *f* 0.55; J. B. A'dam *f* 0.10; R. te S. Sr. A'dam *f* 0.10; R. te S. Jr. A'dam *f* 0.20; R. W. A'dam *f* 2.78; J. K. A'dam *f* 0.50; T. D. A'dam *f* 0.50; S. F. per giro Renkum *f* 2.50; M. per giro Arnhem *f* 1.—; JVA. afd. A'dam *f* 2.—; A. v. d. P. per giro Den Haag *f* 0.25; B. A'dam *f* 0.25; C. D. G. A'dam *f* 1.25; R. V. A'dam *f* 0.10: lijst no. 4 A'dam *f* 1.—; R. V. *f* 0.10. .

De maand December is voor het fonds een dure maand geweest. Het doet hierom een dringend beroep op u om steun. Onze makkers in Veenhuizen stellen dit zeer op prijs. Stort uw bijdrage op postgirorekening no. 372342 ten name van E. J. H. van Ackooy, Van Eeghenlaan 18, Amsterdam.

Correspondentie-adres: D. ten Brink, Marco Polostraat 9, Amsterdam.